

UNIVERSELL UTFORMING I
BARNEHAGE OG SKOLE FOR

NEVRODIVERGENTE

BARN OG UNGE

Velkommen til Rom for Mestring og Utvikling

Vi tilbyr praktisk rettet veiledning og kurs for å hjelpe deg med å oppnå dine mål. Basert i Kristiansand, er vi dedikert til å fremme læring og personlig vekst.

Vi tilbyr følgende tjenester

Individuell veiledning

Skreddersydd individuell veiledning med fokus på konkrete ferdigheter.

Gruppeveiledning

Vi tilbyr praktisk veiledning til ulike personalgrupper.

Nettkurs

Nettkurset er midlertidig under oppussing!

Fysiske kurs

Vi kommer til deg med praktiske kurs og foredrag!

> Barnehage

Opplæringsmateriell og støtteressurser til bruk i barnehagen.

> 1. - 7. trinn

Opplæringsmateriell og støtteressurser til bruk i barneskolen.

> 8. - 10. trinn

Opplæringsmateriell og støtteressurser til bruk i ungdomsskolen.

> For fagpersoner

Personalkurs og støtteressurser for dere som jobber med barn og unge.

> For foreldre

Filmer, foreldremøter, tips og triks for foreldre.

> Om Livet&Sånn

Om nettsida og prosjektet.

Tiltakspakke skolefravær

Det er mye lettere å forebygge og forhindre at elever får skolefravær enn å hjelpe dem når skolefravær først er etablert, derfor må forebyggende arbeid prioriteres.

Denne tiltakspakken gir kunnskap om å forebygge fravær, og materiell for å forhindre og hjelpe.

> Om tiltakspakken

Beskrivelse og forklaring av innholdet i tiltakspakken inkludert kunnskapsgrunnlag.

> Hjelpe ved skolefravær

Film som kan brukes sammen med foreldre når elever har fravær som bekymrer. Verktøy som kan brukes i arbeidet med eleven og foreldre.

> Forebygge skolefravær

Filmbaserte personalkurs og fokus på hvordan man forebygger fravær før det oppstår.

> Forhindre skolefravær

Filmbasert personalkurs og verktøy for kartlegging og mål/tiltaksplan med veiledning.

BORTE FRA SKOLEN

SNAKK MED HVERANDRE:

- Dersom denne gutten gikk på en skole som var tilrettelagt for nevrodivergente i utgangspunktet – hvordan kunne det hjulpet han?

Universell utforming for nevrodivergente barn og unge
Livet&Sånn

UNIVERSELL UTFORMING FOR NEVRODIVERGENTE BARN OG UNGE

Se på YouTube

[Universell utforming for nevrodivergente barn og unge](#)

UNIVERSELL UTFORMING

=

FJERNE ELLER REDUSERE BARRIERER
SOM HINDRER DELTAGELSE

BARN OG UNGE
MED ~~SPESIELLE~~
BEHOV?

BEHOV:

- OPPLÈVE Å HØRE TIL
- Å KUNNE REGULERE SEG
- Å KJENNE MENING OG MESTRING

HVA ER NEVRODIVERGENTE BARN OG UNGE?

AUTISME

ADHD

TOURETTES SYNDROM

DYSKALKULI

DYSLEKSI

DYSPRAKSI

LÆREVANSKER

TICSFORSTYRRELSER

INTELLEKTUELL FUNKSJONSNEDESETTELSE

UTVIKLINGSMESSIGE SPRÅKFORSTYRRELSER

EKSEKUTIVE FUNKSJONER:

OPPMERKSOMHET

PLANLEGGE

KUNNE KOMME I GANG

LØSE PROBLEM

JUSTERE SEG
UNDERVEGS

IMPULSKONTROLL

ORGANISERE OG
KOORDINERE
SLIKE
FUNKSJONER

REGULERE
FOKUS, ATFERD
OG
FØLELSER

SENSORISK OVERSENSITIV:

REAGERER RASKERE, LENGRE
OG MER INTENST PÅ NOEN
SANSEINTRYKK

BEHOV FOR Å SKJERME SEG
ELLER FORLATE SITUASJONEN

SKAPER STORT UBEHAG SOM
IKKE LETT KAN IGNORERES

SUMMEN KAN FØRE TIL
OVERVELDELSE

KROPPSLIG URO:

KJENNES UMULIG Å HOLDE KROPPEN I
RO

RASTLØSHET

TICS

REDD FOR NEGATIV OPPMERKSOMHET
FOR Å FØLGE KROPPENS BEHOV

HENGER SAMMEN MED KONSENTRASJON
OG OPPMERKSOMHET

SKAM

FØLELSEN AV Å VÆRE FEIL

VI HAR ALLE BEHOV FOR ULIKE TING FOR Å FUNGERE GODT!

HVA VI INKLUDERTE I KURSET:

1. STRUKTUR OG FORUTSIGBARHET
2. VISUELL STØTTE
3. OVERGANGER
4. SANSEINNTRYKK
5. BEHOVSSTYRT PLASSERING
6. KROPPSLIG URO OG OPPMERKSOMHET

DE 7 H-ENE:

1. HVA SKAL JEG GJØRE?
2. HVOR SKAL JEG VÆRE?
3. HVORFOR SKAL JEG GJØRE DET?
4. HVEM SKAL JEG VÆRE SAMMEN MED?
5. HVORDAN GJØR JEG DET?
6. HVOR LENGE GJØR JEG DET?
7. HVA SKAL JEG GJØRE ETTERPÅ?

NÅR	HVA	HVOR	HVEM
08:30 - 09:15	 Norsk	Klasserom	Cathrine
09:15 - 10:00	 Musikk	Musikkrom	Børre
10:15 - 10:30	 Friminutt	Ute	
10:30 - 11.15	 Samfunnsfag	Klasserom	Børre
11:15	 Mat	Klasserom	Børre

SPILLE FOTBALL

RYDDE UTE

TEGNE

SÅPE

STÅ I KØ

SYKLE

TØRKE

VANN

SNAKK MED HVERANDRE:

- Har dere inntrykk av at det jobbes godt nok med struktur, forutsigbarhet og visuell støtte i barnehager og skoler der dere kommer fra?

SANSEINNTRYKK

AU!
DET
GJØR
VONDT!

Forsøk dette:

- Fikse/fjerne/flytte ting som lager vonde lyder
- Sitte lenger bort fra det som lager lyden
- Skjermingsutstyr som headsett, ørepropper med eller uten musikk
- Få lov å ta pauser

- Fjerne det som lukter om mulig
- Ingen parfyme når du er på jobb
- Sitte lenger bort fra det som lukter
- Regelmessig lufting
- Smøre på noe som lukter sterkt, men godt under nesen
- Få spise aleine

JEG ORKER
IKKE DET
LYSET MER!

Forsøk dette:

- Hold det ryddig!
- Godt, fungerende lys
- Solskjerming som virker
- Sitte på rett plass
- Skjermingsutstyr som caps, hette eller solbriller
- Få lov å ta pauser

Forsøk dette:

- Ta bort merkelapper inni klær
- Ha med ekstra skift i tilfelle klær blir våte
- Unngå kroppskontakt
- Sitte på rett plass, der sjansen for å bli dytta borti er lav
- Garderobetid aleine

- Hold det ryddig!
- Godt, fungerende lys
- Solskjerming som virker
- Sitte på rett plass
- Skjermingsutstyr som caps, hette eller solbriller
- Få lov å ta pauser
- Fikse/fjerne/flytte ting som lager vonde lyder
- Sitte lenger bort fra det som lager lyden
- Skjermingsutstyr som headsett, ørepropper med eller uten musikk
- Få lov å ta pauser
- Fjerne det som lukter om mulig
- Ingen parfyme når du er på jobb
- Sitte lenger bort fra det som lukter
- Regelmessig lufting
- Smøre på noe som lukter sterkt, men godt under nesen
- Få spise aleine
- Ta bort merkelapper inni klær
- Ha med ekstra skift i tilfelle klær blir våte
- Unngå kroppskontakt
- Sitte på rett plass, der sjansen for å bli dytta borti er lav
- Garderobetid aleine

Snakk med hverandre:

- Hvordan får vi skoler og barnehager til å bli mer bevisste på dette?

BEHOVSSTYRT PLASSERING

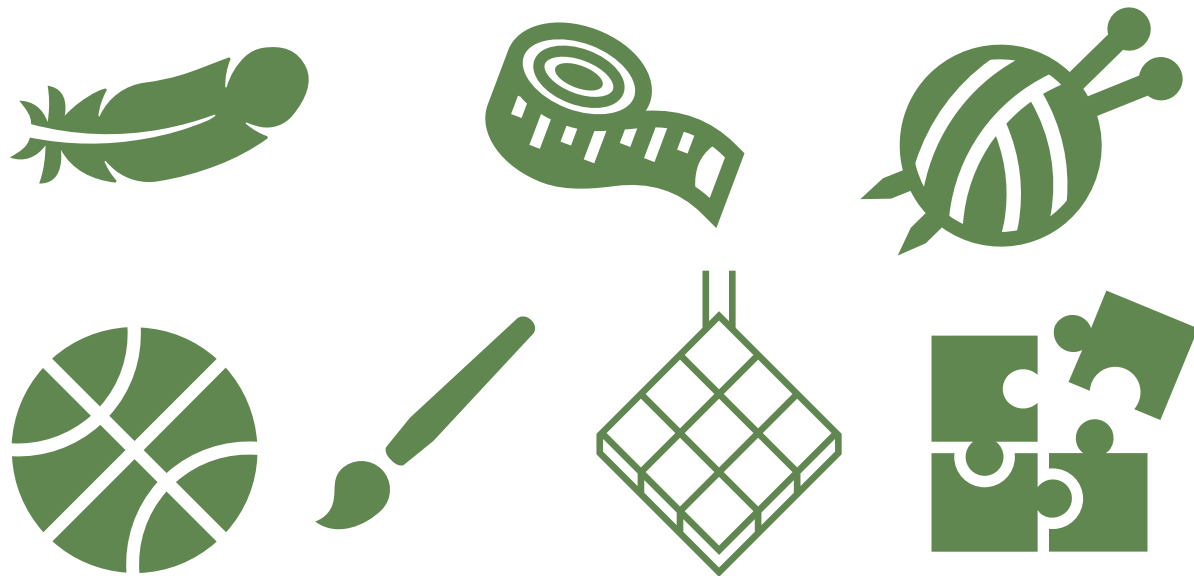

KROPPSLIG URO

BEVEGELSE KAN
BEROLIGE
NERVESYSTEMET
OG GJØRE DET ENKLERE
Å KONSENTRERE SEG

FIKLE

VED BEHOV FOR Å FORLATE SITUASJONEN:

- Hvor kan jeg gå?
- La meg få lov!

VIKTIGE TING Å HA FOKUS PÅ:

1. STRUKTUR OG FORUTSIGBARHET
2. VISUELL STØTTE
3. OVERGANGER
4. SANSEINNTRYKK
5. BEHOVSSTYRT PLASSERING
6. KROPPSLIG URO OG OPPMERKSOMHET